

paring doen. Zonder twyfel waren dit dus een mannetje en een wyfje. Door myn aanwezigheid lieten zy zich niet storen en kon ik dus het geluid maken goed waarnemen. Het waren dagvlinders van een donkere tint, doch de ver gevorderde schemering liet niet toe de soort te onderkennen. Ik trachtte ze daarom met myn hoed te vangen, doch dat lukte niet.

Het is duidelijk, dat ik toen het zelfde verschynsel waarnam, door F. MÜLLER by de *Ageronia's* geconstateerd.

Bandoeng (Java).

EDW. JACOBSON.

Rhaphidia ophiopsis L.

Als eerste vervolg op mijne mededeeling over „De in Nederland voorkomende soorten van het genus *Rhaphidia*” (Ent. Ber. Dl. IV, No. 88, p. 254) moge de nu volgende bijdrage dienen. Van de excursies tijdens de Zomervergadering te Ommen (VI, 1916) werden door mij 6 exemplaren *Rhaphidia* thuis gebracht. Een is een ♀ van *Rh. xanthostigma* SCHUMM.; de vijf andere blijken te behooren tot *Rh. ophiopsis* L.; een gelukkige uitbreiding dus van onze kennis over dit dier, daar tot nu toe het door V. D. WEELE gevangen ♂ te Neede¹⁾ voor ons land een unicum was.

Van deze vijf exemplaren is er een manlijk en dit behoort wegens de tot aan de oogen gele kop tot de *var. flavilabris* COSTA, een **faunae nova var.** vormende. Van de vier wijfjes zijn er twee typisch, de twee andere hebben echter gedeeltelijk afwijkende pterostigmata. Terwijl de pterostigmata normaal door één schuine ader gedeeld zijn, heeft het eene specimen het pterostigma van den rechter voorvleugel door twee gescheiden aderen gedeeld; bij het andere specimen is ditzelfde het geval met het pterostigma van den linker achtervleugel, terwijl het pterostigma van den rechter voorvleugel een reeds aan de basis gevorkte dwarsader vertoont,

¹⁾ Bij de vermelding van *Rh. ophiopsis* schreef ik V. D. WEELE klakkeloos na: Overijsel (Neede). Ik zie echter op de kaart, dat Neede in Gelderland ligt. Deze voor ons zeldzame soort is dus nu reeds in twee provincies gevonden.

het voorste been van deze vork doorloopt het pterostigma slechts tot de halve breedte en is verder niet ontwikkeld.

Ofschoon variaties zelfs in de voor de systematiek zoo gewichtige pterostigmata wel meer voorkomen, vond ik het toch van belang deze wat nauwkeuriger te vermelden, daar ALBARDA in zijn „Révision”, Tijdschr. v. Ent. v. 34, p. 107, schrijft:

„Le Dr. SCHNEIDER fait encore mention d'une variété dont l'abdomen est d'un brun uniforme et d'une autre qui a la nervule qui divise le ptérostigma fourchue. Je n'ai pas vu ces deux variétés.”

Daar ik niet genoteerd had, hoe dit het geval was met het exemplaar uit Neede, verzocht ik den heer V. EECKE mij hieromtrent te willen inlichten. Het in dank ontvangen antwoord luidt als volgt: „De kop van *Rh. ophiopsis*, door V. D. WEELE te Neede gevangen, is geheel zwart; de pterostigmata der voorvleugels worden door twee adertjes doorsneden, die aan den rand van het vlekje ontspringen uit eene gemeenschappelijke basis; de pterostigmata der achtervleugels worden daarentegen slechts door één ader doorsneden. Ik geef hier twee schetsjes.”

Behalve het bovengenoemde exemplaar van *Rhaphidia xanthostigma* SCHUMMEL zag ik nog een ♀ door den heer H. V. D. VAART gevangen te Nijmegen, VII, 1914.

Amsterdam.

D. MAC GILLAVRY.

Nieuwe vondsten voor de Nederlandsche Coleopteren-fauna, VI.

Nebria livida L. Eén enkel exemplaar van het type werd door den heer A. J. ZÖLLNER bij Denekamp, langs de Dinkel, begin van Juni, tegelijk met een aantal exemplaren van de var. *lateralis* F. gevangen en welwillend voor mijne collectie afgestaan. Door deze vondst is de twijfel, of het type reeds vroeger in Nederland zou gevonden zijn, geheel weggenomen.

Nebria brevicollis F. Buitengewoon kleine exemplaren,